

Posudek diplomové práce

Diplomand:	Lubor Dvořák
Studijní obor:	španělština
Téma práce:	<i>Pojetí románu u Maria Vargase Llosy: teorie a praxe (La casa verde)</i>
Rozsah:	90 str.
Vedoucí:	Doc. PhDr. Hedvika Vydrová
Oponent:	PhDr. Anežka Charvátová
Datum obhajoby:	19. 9. 2007

Diplomová práce Lubora Dvořáka rozšířila dlouhou řadu diplomových prací věnovaných věhlasnému peruánskému spisovateli a obhájených na pražské romanistice v minulých letech, ba desetiletích. Beru tento fakt jako svědectví toho, že Vargas Llosa po půl století, které uplynulo od jeho literárních začátků, dokáže zaujmout i současnou mladou generaci.

Zaujetí osobností a dílem je ostatně v předkládané práci patrné od jejích prvních stran. Také je zřejmé, že autor si byl vědom úskalí, jaké představuje volba tématu, o němž byly napsány již tisíce stran. Oceňuji, že setrval u něčeho, co probudilo jeho zájem už před lety, kdy se poprvé pokusil své čtení *Zeleného domu* artikulovat, a zároveň že si dokázal najít vlastní, osobitou cestu k pochopení díla a jeho tvůrce.

L. Dvořák vyšel ze známé skutečnosti, že Vargas Llosa je nejen plodný romanopisec, ale také horlivý glosátor svého vlastního díla, díla svých inspiračních zdrojů (Flaubert, Balzac, Martorellův Tirant lo Blanc) i generačních souputníků (GGM). Pokusil se konfrontovat spisovatelovy kritické a teoretické názory na výpravnou prózu s jeho vlastní praxí. Soustředil se na stěžejní koncept tzv. totálního románu a dílo, které jej asi nejvíce naplňuje – dnes již klasický román *La casa verde* (1966). Je to modelová próza nového hispanoamerického románu 60. let a musím říci, že jsem se s potěšením nechala nově vést jejími stránkami.

Ale již pět předcházejících kapitol Dvořákovy práce, v nichž uvádí Vargase Llosu a jeho románové a esejistické dílo do širších souvislostí, je překvapivě svěžích, vezmeme-li v úvahu, že se diplomand musel vyrovnat s poměrně známými fenomény historie moderní hispanoamerické literatury. Dokázal je přehledně shrnout, vytknout ty, které pokládal za nejdůležitější, a zasvěceně, ale lehce a vtipně je komentovat. Vyvstává tak před námi plastický a rozporuplný profil tvůrčí osobnosti, jejího způsobu uvažování o literatuře, o slově, které se chce zmocnit skutečnosti, o tom, jak vzniká příběh, jaký je vztah fikce a reality, autora, vypravěče a postavy.

V nejrozsáhlejším oddílu, věnovaném *Zelenému domu*, diplomand takřka pod drobnohledem sleduje jednotlivé vypravěčské postupy, jejich obměny a varianty a důsledky, které každý posun může mít pro rodící se fiktivní svět. Opírá se přitom, vedle vlastních prací Vargase Llosy, především o studie Martínovy, Oviedovy, Vidmanové a Enkvistové, ale zachovává si od nich patřičný odstup a sleduje důsledně nit vlastní analýzy. Poukazuje na experimentální povahu románu, na to, že se praxe nutně vždy liší od jistého předem daného konceptu, a naopak – žádné dílo ve své konečné podobě (a tou je, jak na více místech diplomand upozorňuje, jeho realizace čtenářem) není souborem pouček a pravidel, byť sebedůmyslnějších. Jakýmsi „vedlejším“, ale nesmírně zajímavým produktem Dvořákových analýz vztahu vypravěč-postavy je poukaz na rozdílné možnosti realizace jedné a téže vyprávěcí situace v různých jazycích. Při citacích z díla postupoval diplomand podle zásad úpravy diplomních prací, platných na FF UK, podle nichž se na prvním místě uvádí překlad do češtiny a na druhém místě znění v originálu. Když jsem četla text práce ještě v rukopisu,

s překvapením jsem sledovala, jak citace z českého – jistě výborného - překladu Vladimíra Medka vůbec nedokládají zkoumané vypravěčské postupy. Šlo zejména o tzv. volný nepřímý styl (estilo indirecto libre; termín převzatý z angličtiny, který v Doleželově terminologii odpovídá polopřímé řeči). Odtud také doporučení změnit pořadí citací. Myslím, že z této pasáže by bylo možné vyjít k nějaké další práci, k porovnání nejen narativních možností španělštiny a češtiny, ale také k uplatnění české teorie vyprávění (např. otázky času a jeho gramatického vyjádření v promluvách vypravěče a postav, kterým Dvořák věnuje velkou pozornost, jsou zajímavě pojednány v Doleželových *Narativních způsobech v české literatuře*).

Diplomní práce Lubora Dvořáka je zdařilá a nesporně podnětná. Navrhuji, aby byla hodnocena jako **výborná**.

V Praze 12. 9. 2007

Doc. PhDr. Hedvika Vydrová